

KNS o rodzinie

KNS (12)
SL 2019

Rodzina: koncepcja uniwersalna

Rodzina: koncepcja chrześcijańska

z prawa naturalnego i ewangelii:
związek kobiety i mężczyzny

związek ten ma godność
sakramentalną

stąd jego nierozzerwalność,
tworzenie „wspólnoty całego
życia” – kategoria przymierza
człowieka odkupionego

powołanie do uczestnictwa w
stwórczym dziele Boga – do
dawania życia i umożliwienie
życia w pełni ludzkiego

rodzinie przysługuje prawo
określenia profilu
wychowawczego

JP 2: rodzina jako centrum, serce
cywilizacji miłości, przynależy jej
podmiotowość bardziej niż
jakiegokolwiek innej społeczności

Droga duchowa

normy nie są uznaniowe, ale wynikają z antropologii i całej wizji chrześcijaństwa

przygotowanie (od dzieciństwa) i *metanoia*

odkrycia młodości: istnienie Boga, zasada miłości, wyzwanie do przekraczania siebie

jako wyznaczanie ideałów – wiara

rodzina nie ma być jednak ostatecznym sensem życia

Familiaris consortio (adhortacja: O zadaniach rodziny chrześcijańskiej we współczesnym świecie, 1981)

prawo każdego człowieka do założenia rodziny i posiadania odpowiednich środków do jej utrzymania;

prawo do wypełniania własnej odpowiedzialności w zakresie przekazywania życia i wychowania dzieci;

prawo do intymności życia małżeńskiego i rodzinnego;

prawo do stałości więzi i instytucji małżeństwa;

prawo do wyznawania własnej wiary i stawania w jej obronie;

prawo do wychowania dzieci wedle własnych tradycji oraz wartości religijnych i kulturowych, z pomocą koniecznych środków, narzędzi oraz instytucji;

prawo do uzyskania zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego, ekonomicznego, zwłaszcza dla ubogich i chorych;

prawo do mieszkania, pozwalającego na godziwe życie rodzinne;

prawo do wypowiedzi i przedstawicielstwa wobec publicznych władz gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz władz niższego szczebla, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem stowarzyszeń;

prawo do zrzeszania się z innymi rodzinami i instytucjami celem właściwego i gorliwego wypełnienia swych zadań;

prawo do ochrony nieletnich poprzez odpowiednie instytucje i prawodawstwo przed szkodliwymi środkami farmakologicznymi, pornografią, alkoholizmem itp.;

prawo do godziwej rozrywki, która służyłaby również wartościom rodziny;

prawo osób starszych do godziwego życia i umierania w sposób godny człowieka;

prawo do emigrowania całej rodziny w poszukiwaniu lepszych warunków życia.

FC podaje cztery podstawowe płaszczyzny wypełniania zadań przez rodzinę: tworzenie wspólnoty osób, służba życiu, udział w rozwoju społeczeństwa, uczestnictwo w życiu i posłannictwie Kościoła.

tworzenie komunii osób, dzieci są tego dopełnieniem i powinny ją wzmocnić; każdy ma łaskę i odpowiedzialność by to realizować, tworząc „szkołę bogatszego człowieczeństwa”

odpowiedzialność społeczna i polityczna, taka jak pomoc biednym; dbanie o to by państwo nie naruszało praw i obowiązków rodziny

rodzina jako wspólnota z Bogiem i część Kościoła, znaczenie modlitwy

Osoby po nieudanych związkach

- *Wezwanie skierowane do księży i wiernych do okazania pomocy rozwiedzionym, do podejmowania z troskliwą miłością starań o to, by nie czuli się oni odłączeni od Kościoła, skoro mogą, owszem, jako ochrzczeni, powinni uczestniczyć w jego życiu. Niech będą zachęceni do słuchania Słowa Bożego, do uczęszczania na Mszę Świętą, do wytrwania w modlitwie, do pomnażania dzieł miłości oraz inicjatyw wspólnoty na rzecz sprawiedliwości, do wychowywania dzieci w wierze chrześcijańskiej, do pielęgnowania ducha i czynów pokutnych, ażeby w ten sposób z dnia na dzień wypraszały sobie u Boga łaskę. Niech Kościół modli się za nich, niech im dodaje odwagi, niech okaże się miłosierną matką, podtrzymującą ich w wierze i nadziei.*
- *Kościół jednak na nowo potwierdza swoją praktykę, opartą na Piśmie Świętym, niedopuszczania do komunii eucharystycznej rozwiedzionych, którzy zawarli ponowny związek małżeński. Nie mogą być dopuszczani do komunii świętej od chwili, gdy ich stan i sposób życia obiektywnie zaprzeczają tej więzi miłości między Chrystusem i Kościołem, którą wyraża i urzeczywistnia Eucharystia.*

Karta Praw Rodziny (1983, Stolica Apostolska)

E. rodzina, będąca czymś znacznie więcej niż tylko zwykłą jednostką prawną, społeczną czy ekonomiczną, stanowi wspólnotę miłości i solidarności, jedyną pod względem możliwości nauczania i przekazywania wartości kulturalnych, etycznych, społecznych, duchowych i religijnych, istotnych dla rozwoju i powodzenia własnych członków oraz społeczeństwa

L. Kościół katolicki, świadom tego, że dobro człowieka, społeczeństwa i samego Kościoła związane jest z życiem rodziny, zawsze uważał, że jego posłannictwem jest głoszenie wszystkim wpisanego w naturę ludzką zamysłu Bożego, dotyczącego małżeństwa i rodziny, popieranie ich i obrona przed jakimikolwiek atakami

Art. 1 c) Władze publiczne winny wspierać instytucjonalną wartość małżeństwa; związki pozamałżeńskie nie mogą być stawiane na równi z małżeństwami zawartymi w sposób właściwy

KPR: prawa rodziców

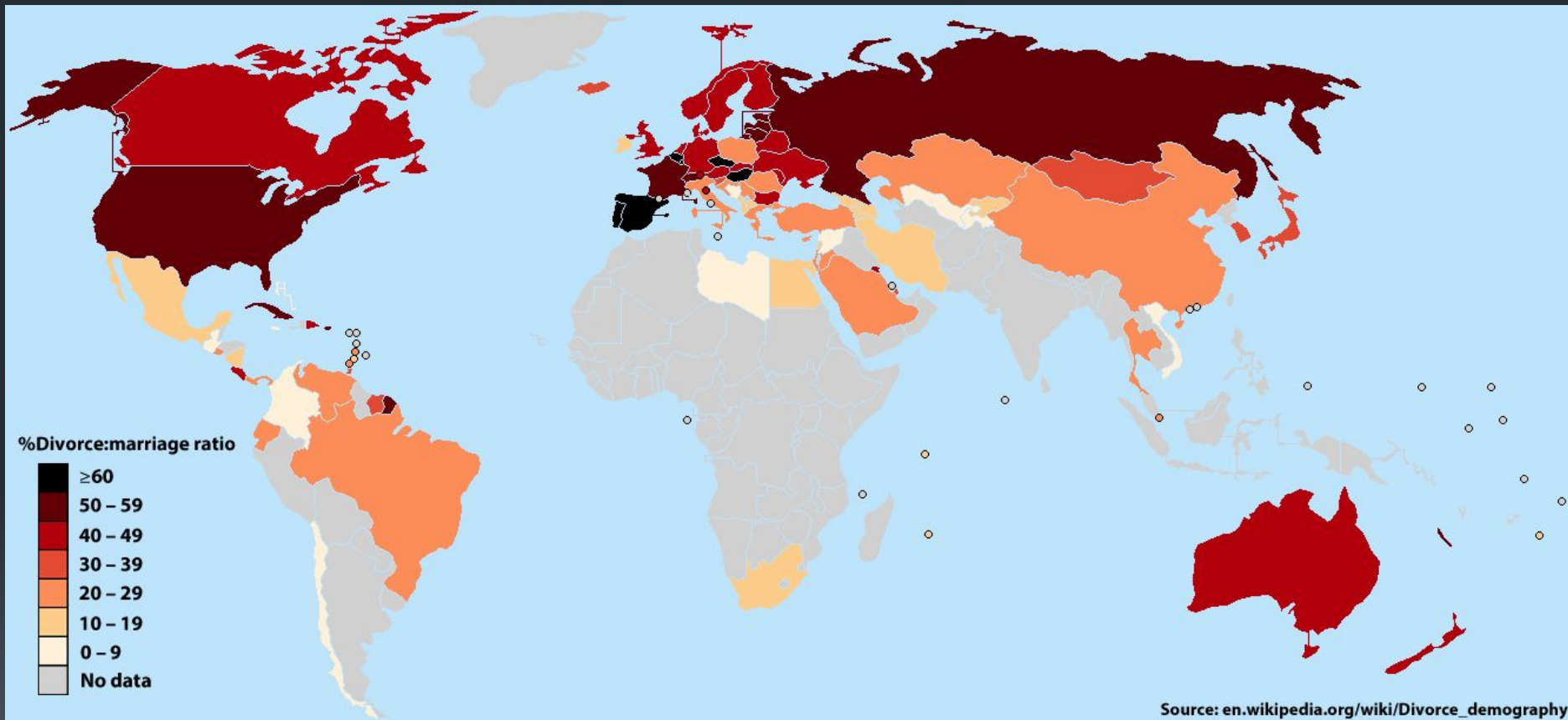
Art. 5 – Rodzice jako pierwsi wychowawcy

- **a)** Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniami moralnymi i religijnymi, z uwzględnieniem tradycji kulturalnych rodziny, które sprzyjają dobru i godności dziecka; winni także otrzymywać od społeczeństwa odpowiednią pomoc i wsparcie konieczne do wypełnienia roli wychowawców.
- **b)** Rodzice mają prawo do swobodnego wyboru szkół lub innych środków niezbędnych do kształcenia dzieci, zgodnie z własnymi przekonaniami. Władze publiczne winny sprawić, że rozdział dotacji publicznych będzie rzeczywiście umożliwiał rodzicom korzystanie z tego prawa, bez nakładania na nich niesprawiedliwych ciężarów. Rodzice nie powinni, w sposób bezpośredni czy pośredni, być zmuszani do dodatkowych wydatków, co stanowiłoby niesprawiedliwą przeszkodę lub ograniczenie możliwości korzystania z tego uprawnienia.
- **c)** Rodzice mają prawo do tego, że ich dzieci nie będą musiały uczęszczać do szkół, które nie zgadzają się z ich własnymi przekonaniami moralnymi i religijnymi. W szczególności wychowanie seksualne, stanowiące podstawowe prawo rodziców, winno dokonywać się zawsze pod ich troskliwym kierunkiem, zarówno w domu, jak i w wybranych i kontrolowanych przez nich ośrodkach wychowawczych.
- **d)** Naruszane są prawa rodziców, gdy państwo narzuca obowiązkowy system wychowania, z którego zostaje usunięta całkowicie formacja religijna.

Rodzina: współczesne problemy

- wysoki wskaźnik rozwodów
  - re-definicja ról ojca i matki
  - kryzys młodych małżeństw
  - praca zawodowa vs. życie rodzinne
  - problem komunikacji
  - zwątpienie w sens małżeństwa
-
- Problemy jako weryfikacja życia i szansa na urealnienie

Wskaźnik rozwodów na świecie

Ideologie dot. rodziny

Tradycyjna wizja małżeństwa, rodziny, jako tylko jedna z opcji

Zamiar zrównania w prawach małżeństwa tradycyjnego ze związkami homo

Zakwestionowanie związku między miłością a rodzicielstwem – mentalność przeciwna życiu

Modele ewolucjonistyczne. Podobnie, jak społeczeństwo, tak i jego elementy, wzorce. Modele rodziny:

- rodzina tradycyjna
- kohabitacja
- DINKS (*double income no kids*)
- samotny rodzic
- LAT (*living apart together*)
- homorodziny
- rodziny wielokulturowe (m. egzogeniczne vs. endogeniczne)
- małżeństwa grupowe
- rodzina zrekonstruowana

Rodzina: patologie

[Empty rounded rectangular box]

- znacznie trudniejsza do zniesienia od tragedii jest zła wola – wola zniszczenia

[Empty rounded rectangular box]

[Empty rounded rectangular box]

[Empty rounded rectangular box]

[Empty rounded rectangular box]

[Empty rounded rectangular box]

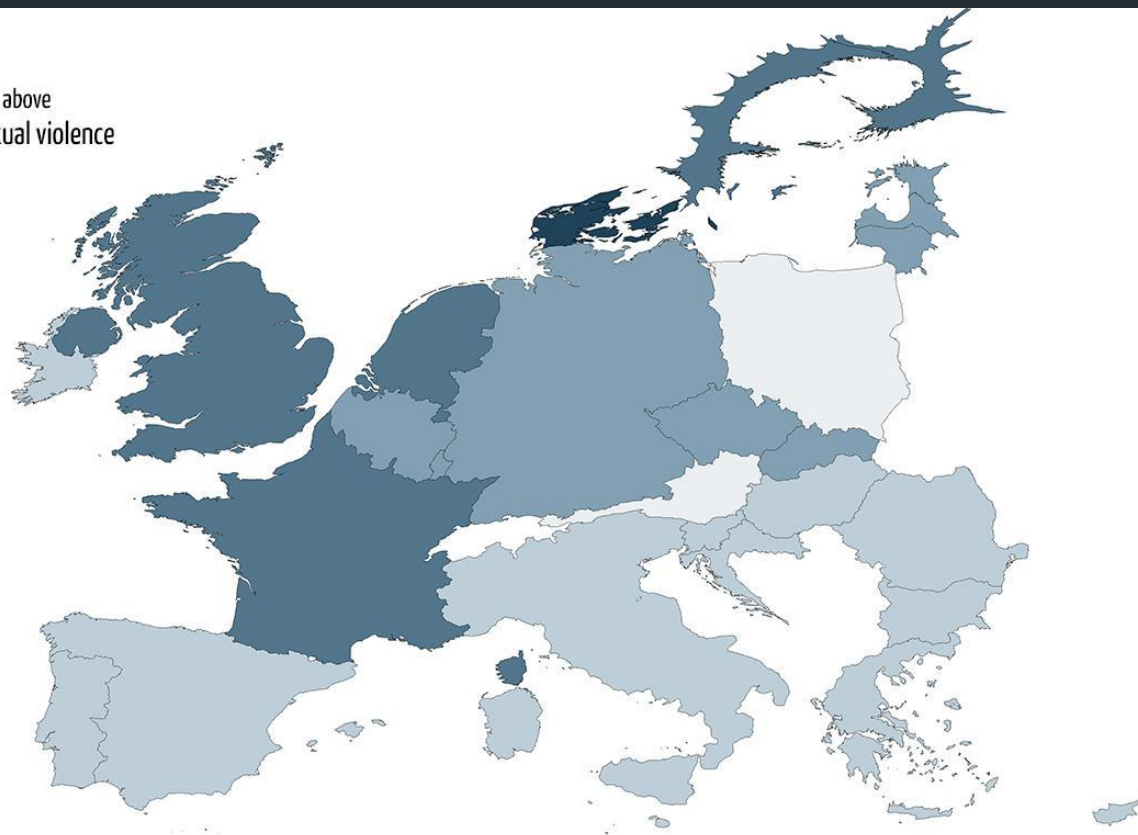
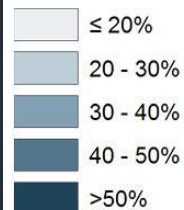
Przemoc wobec kobiet

Violence against Women

in the European Union

Basemap: Cartogram of the female population aged 15 and above

Women who have experienced physical and/or sexual violence
by any partner and/or non-partner
since the age of 15

Data Source: European Union Agency for Fundamental Rights, 2014

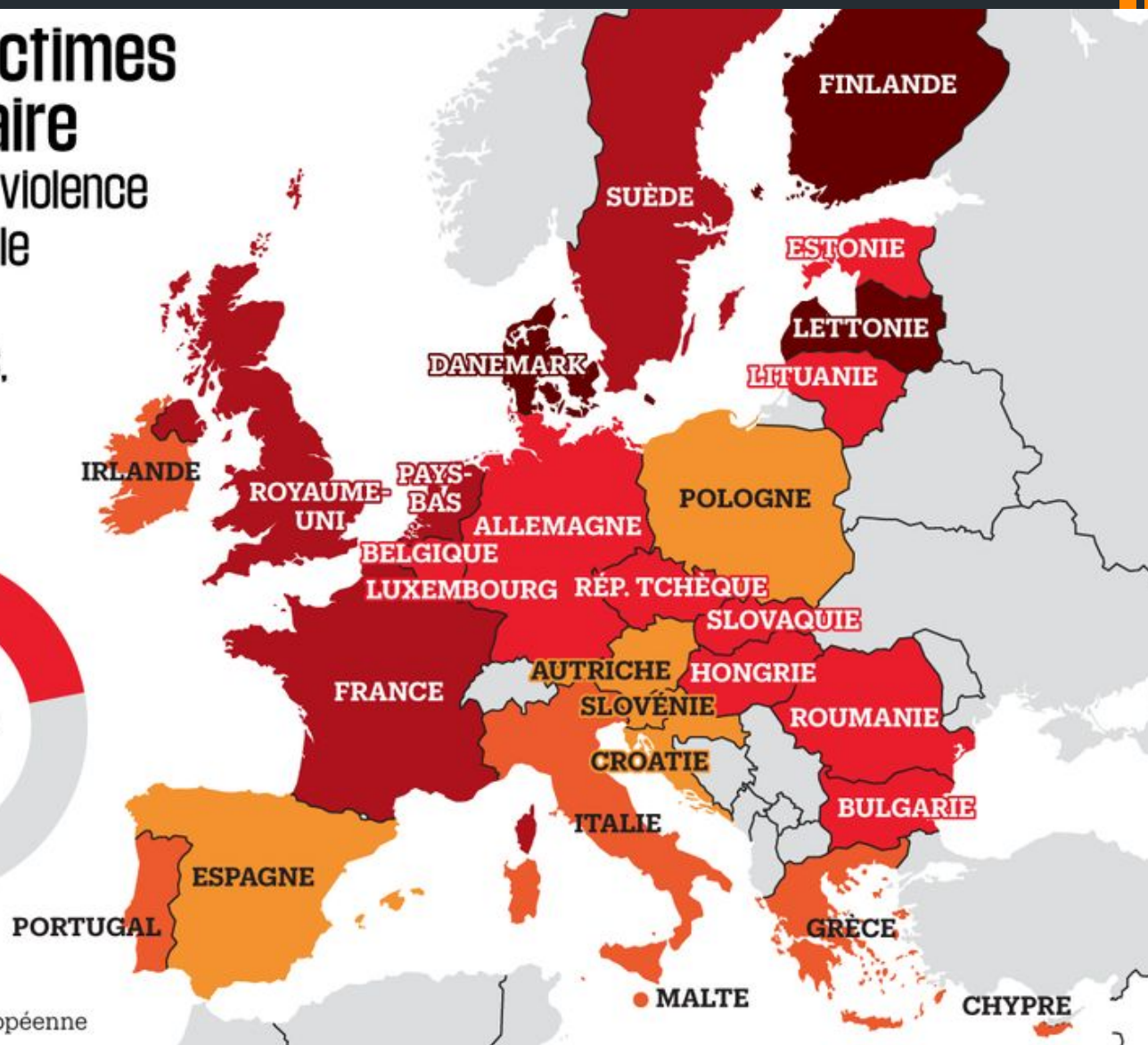
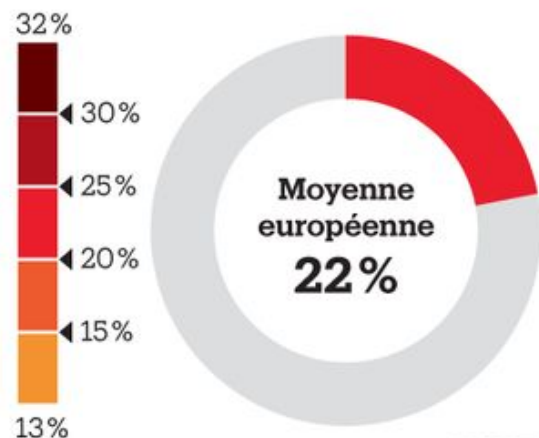

Map created by Benjamin Hennig

www.viewsoftheworld.net

Les femmes victimes de leur partenaire

Femmes victimes de violence physique et/ou sexuelle d'un(e) partenaire, depuis l'âge de 15 ans, en %

Przeciwdziałanie przemocy

- reakcja na pierwsze symptomy
- niebieska karta (łącznie z odpowiedzialnością karną). Polska w 2017. 80 tys. ofiar; 2018: 73 tys. procedur, 75 tys. (Mężczyźni stanowią 1/10 ofiar).
- zabieranie dzieci w przypadku patologii: zasadność i nadużycia. (Każdy totalitaryzm jest zainteresowany wychowaniem dzieci)
- odpowiedzialność społeczna, sąsiadów (problem niewtrącania się – dziś można zgłaszać anonimowo).

Rodzina: przygotowanie, prewencja, zasady

- realizm życiowy
  - pojmowanie małżeństwa w perspektywie drogi wiary
  - intymność duchowa przed seksualną
  - umiejętność rozmowy (-/+ 1/10)
  - koncepcja wychowania dzieci, miejsce dzieci w rodzinie
  - wyzwania na poziomie kompetencji, nie życie w bajce
  - najpierw odpowiedzialność za siebie
  - (...)
-
- dbanie o relację
  - pomoc (KK: duszpasterstwo rodzin, specjalne katechezy, nabożeństwa, rekolekcje, dni skupienia, poradnie rodzinne ...)